

SKATTENYTT

OFFICIELLT ORGAN FÖR TAXERINGSNÄMNSORDFÖRANDENAS RIKSFÖRBUND

NR 12 1984

Staketmetoden

Av f d regeringsrådet Carl Åbjörnsson

Nyligen har 1980 års företagsskattekommitté lagt fram ett förslag om en ny metod för beskattning av enskild näringsverksamhet (SOU 1984:70). Förslaget går ut på att näringsverksamhet som bedrivs i enskild form skall göras till en självständig enhet i skattehänseende. I debatten kring dessa frågor brukar saken uttryckas så att det från skattesynpunkt skall sättas ett "staket" kring näringsverksamheten varvid uttag från densamma inte skall kunna göras utan skattekonsekvenser (*staketmetoden*). Förslaget medför däremot ingen ändring i företagarens civilrättsliga ansvar för förbindelser som han ingått i och för sin näringsverksamhet.

Något om bakgrunden till utredningsuppdraget

Det kan vara på sin plats att här med några ord ange bakgrunden till att företagsskattekommittén kommit att syssla med denna fråga. I kommitténs ursprungliga direktiv (Dir 1979:106) angavs utredningsuppdraget vara att göra en översyn av beskattningsreglerna för familjeföretagen. Uttrycket familjeföretag användes därvid för att beteckna företag som ägs av en eller ett fåtal fysiska personer. Uttrycket innefattade inte något krav på att delägarna skulle tillhöra samma familj eller släkt. I direktiven räknades upp en rad olika frågor som borde tas upp till behandling. Sålunda nämndes särskilt kapitalbeskattningsreglerna för familjeföretagen och de olika särreglerna för sådana företag vid inkomstbeskattningen. Vidare skulle kommittén behandla frågan om handelsbolagens och kommanditbolagens skatterättsliga ställning. Däremot bor-

de det falla utanför ramen för uppdraget att ompröva de allmänna principerna för företagsbeskattningen t ex frågan om uppbyggnaden av obeskattade reserver och resultatutjämnning. Naturligtvis sägs det i dessa direktiv (skrivna sommaren 1979) ingenting om staketmetoden. Den metoden var då ännu inte uppfunnen.

När det gällde att till praktiska förslag översätta resultatet av ”den underbara nattens” överläggningar stötte man på svårforcerade hinder. Den arbetsgrupp inom budgetdepartementet¹ som utarbetade författningsförslagen konstaterade (DsB 1981:16 s 147) att de begränsningar, som föreslagits i fråga om underskottsavdragen, medförde att gränsdragningen mellan den privata förmögenheten och näringsförmögenheten skulle få en helt annan betydelse än tidigare. Arbetsgruppen uttalade att en tänkbar lösning skulle vara att på något sätt försöka skapa ett system där företagsförmögenheten i den enskilda firman — såsom fallet är beträffande aktiebolag — kunde hållas åtskild från ägarens privata förmögenhet. Man skulle alltså, framhöll arbetsgruppen, försöka sätta ett ”staket” kring rörelseförmögenheten. Även förvärvskällebegreppet i sin nuvarande utformning vållade problem. För att undvika en del svårigheter föreslog arbetsgruppen vissa undantag från det sk kvittningsförbudet. För en mera permanent lösning krävdes emellertid, framhöll arbetsgruppen, ingående överväganden som lämpligen borde anförtros särskilda utredare. Som lämpliga utredningsorgan pekade gruppen på företagsskattekommittén (ang staketmetoden) och kommittén om underskottsavdrag, KUSK (ang omfattningen av olika förvärvskällor).

Regeringen (budgetminister Rolf Wirtén) följde arbetsgruppens förslag och tilläggsdirektiv utfärdades för de båda kommittéerna den 13 maj 1982 (Dir 1982:28 resp 1982:30). Det är inte min avsikt att här närmare ange hur arbetsuppgifterna fördelades mellan de båda kommittéerna. Så mycket skall ändå sägas att det snart framstod som ett tämligen egendomligt arrangemang att dela upp arbetsuppgifterna på två kommittéer. Det förelåg ju ett sådant nära och direkt samband mellan frågorna att utredningen lämpligen borde ske på ett ställe. Regeringen (finansminister Kjell-Olof Feldt) har också sedermera beslutat (1983-04-07) att KUSK:s uppdrag skulle upphöra och att kommitténs arbetsuppgifter² skulle övertas av företagsskattekommittén.

Ett principförslag

Även om uppdraget att utreda frågan om en staketmetod således närmast föranleddes av de problem, som uppmärksammades i samband med 1982 års in-

---

¹ Frågan hade först beretts inom en expertgrupp med företrädare för de tre partier som stod bakom överenskommelsen om grunderna för en inkomstskattereform.

² Utom såvitt avsåg frågor rörande fritidsfastigheter (!) som skulle övertas av bostadskommittén.

komstskattereform, står det dock helt klart, såsom också kommittén framhållit, att en övergång till staketmetoden är en mycket genomgripande reform som får verkningar i många andra avseenden än de som aktualiserades vid inkomstskattereformen. Med hänvisning till att ett nytt system kommer att beröra ett mycket stort antal enskilda skattskyldigas deklarationsförhållanden har kommittén ansett att utredningsarbetet nu borde begränsas till att avse utformandet av en modell för en teknisk lösning av frågorna. Kommittén förutsätter därför att ett politiskt ställningstagande får anstå i avvaktan på de synpunkter som framkommer vid remissförfarandet. I den meningen är sålunda den nu framlagda beskattningsmodellen att se som ett principförslag. Kommittén har dock ansett det nödvändigt att på centrala områden också utarbeta förslag till författningstexter. Avsikten med de framlagda lagtexterna har inte varit att ge en fullständig redovisning av erforderliga författningsändringar. Förslagen har i stället tillkommit för att på ett konkret sätt ange hur ett system enligt en staketmetod skulle kunna utformas.

I denna artikel skall några av grunddragen i förslaget redovisas. Däremot är det inte möjligt att här behandla alla de författningstekniska frågor som aktualiseras vid ett genomförande av förslaget. Även om kommitténs målsättning varit att i huvudsak bibehålla kommunalskattelagens intäcks- och kostnadsbegrepp säger det sig självt att regelsystemet — som bland annat innebär att all näringsverksamhet utgör en förvärvskälla — i redaktionellt avseende företer stora olikheter vid jämförelse med dagens regler.

Motiv för övergång till staketmetoden

Kommittén hänvisar inledningsvis till att frågan om att göra enskilt bedriven näringsverksamhet till en självständig enhet i skattehänseende tidigare behandlats i utredningsförslag både i Sverige och i andra nordiska länder. Det svenska utredningsförslaget (Bil 2 i realbeskattningsutredningens betänkande SOU 1982:2) är inte begränsat till enskilt bedriven näringsverksamhet. Förslaget i SOU 1982:2 redovisar principerna för ett inkomstskattesystem utan rörelse- och jordbruksbeskattning. Även i ett sådant system måste det vara en förutsättning, att det går att finna en rimlig metod för att skilja personbeskattningen från rörelse- och jordbruksbeskattningen. Från den synpunkten har alltså förslaget sitt intresse vid diskussionen om en staketmetod enligt kommitténs modell. De förslag som utarbetats i Norge och Danmark företer i tekniskt hänseende på många punkter likheter med det beskattningsförslag som företagsskattekommittén lagt fram. I direktiven för den expertgrupp, som i Norge utrett frågan, angavs som skäl för en uppdelning av näringsinkomsten i en företagsdel och en persondel att det var önskvärt för att underlätta kapitalbildningen och för att i högre grad likställa den skattemässiga behandlingen av enskild näringsverksamhet och beskattningen av löntagare. I Danmark har man i en sådan uppdelning av inkomsten av näringsverksamhet

sett en möjlighet att beskatta den del av inkomsten, som förblir inestående i verksamheten, på samma sätt som inkomst i ett bolag.

Även hos oss måste huvudmotivet för en övergång till staketmetoden anses vara att åstadkomma en ordning som dels underlättar uppbyggnaden av kapital i företaget dels anpassar näringsidkarens personliga beskattning till de regler som idag gäller för löntagare. Kommittén framhåller att det inte kan ha varit statsmakternas avsikt att skattekrediter, som medges i syfte att vara en stimulans för näringsverksamheten (t ex lagernedskrivningar och avsättning till resultatutjämningsfond), skall kunna tas ut ur verksamheten för att användas för konsumtion. Effekten i nu angivna hänseende av ett skattesystem utformat enligt staketmetoden sammanfattar kommittén på följande sätt. Det blir lättare för näringsidkaren att skaffa sig skattekrediter men omöjligt att utan skatteeffekt utnyttja dem utanför näringsverksamheten. Behandlingen av näringsidkaren blir i huvudsak neutral i förhållande till såväl aktiebolagen som löntagarna.

Ytterligare motiv för införandet av en beskattning enligt staketmetoden i Sverige är att metoden skulle möjliggöra förenklingar i skattereglerna och skapa förutsättningar för en reformering av den nuvarande förvärvskälleindelningen.

Förslagets huvudgrunder

Den av kommittén framlagda modellen för en beskattning enligt staketmetoden bygger på grundtanken att i näringsverksamheten uppkommen vinst, som företagaren låter stå kvar i verksamheten eller — för att använda bilden med staketet — inte för över staketet, endast skall beskattas med en lågprocentig statlig skatt. Vinst som näringsidkaren tar ut för att använda för konsumtion eller annat privat ändamål skall däremot på vanligt sätt beskattas enligt den för fysiska personer gällande progressiva skatteskalen.

Näringsidkarens beskattning kommer alltså, om beskattningen ordnas efter staketmetodens principer, att omfatta dels skatt på de vinster i näringsverksamheten som näringsidkaren avstår från att omedelbart konsumera, *inkomst av näringsverksamhet*, dels näringsidkarens personliga skatt på vad han tar ut för egen konsumtion, *inkomst av eget företag*. Beskattningen av inkomsten av näringsverksamhet avses bli reglerad genom en särskild lag om beskattning av inkomst av näringsverksamhet. Inkomsten av eget företag beskattas inom kommunalskattelagens ram.

Ett grundläggande spørsmål vid ett politiskt ställningstagande till frågan om en övergång till staketmetoden blir naturligtvis vilken *skattesats* som skall gälla för den vinst som skall stå kvar innanför staketet. Kommittén har diskuterat två olika alternativ. I det ena alternativet har skattesatsen angetts till 30 procent och i det andra alternativet till 10 procent. Den 30-procentiga skatten förutsätts få avräknas mot den skatt som näringsidkaren senare har att erlæg-

ga när han tar ut sparade vinstmedel. Den 10-procentiga skatten skall däremot vara en definitiv skatt som alltså inte skall beaktas vid bestämmandet av företagarens personliga skatt. För egen del förordar kommittén alternativet med en definitiv 10-procentig skatt. Alternativet med en avräkningsbar skatt skulle skapa betydande administrativa problem. Vid diskussionerna inom kommittén har ifrågasatts om systemet över huvud taget kan göras praktiskt hanterligt. För övrigt är det tveksamt, framhåller kommittén, om man inom ett system med 30-procentig skatt på ej uttagna vinstmedel, låt vara att skatten senare får avräknas, skulle kunna uppnå de positiva effekter för kapitalbildningen i företaget, som staketmetoden avser att tillskapa.

I tidningskommentarerna i samband med att förslaget lades fram har från något håll den tanken förts fram att den 10-procentiga skatten skulle utgöra en form av dubbelbeskattning. Ett sådant resonemang för ju närmast tankarna till dubbelbeskattningen för aktiebolag. Kommittén avvisar ett sådant synsätt och framhåller att vid en jämförelse med dagens situation måste uppmärksammas att skatten endast utgår på vinstmedel som näringsidkaren sparar innanför staketet. Avdrag har således först gjorts för näringsidkarens egna uttag. Den möjlighet till obundna skattekrediter som staketmetoden erbjuder måste ställas i relation till kostnaden för andra krediter. Så betraktat kan systemet med en definitiv skatt på 10 procent inte sägas innebära en dubbelbeskattning.

För egen del skulle jag vilja tillägga följande. Den skatt som skall tas ut på de innanför staketet sparade vinstmedlen bör avvägas med hänsyn till det allmänna ränteläget. Skatten kan man ses som priset på den skattekredit som staten ställer till företagarnas förfogande. Jag menar naturligtvis inte att skattesatsen skall justeras med hänsyn till mindre förskjutningar i ränteläget. Men om det höga ränteläge vi har idag i en framtid skulle komma att nedsättas till en rimligare nivå — den höga räntenivån är oss inte given av Gud som finansministern lär ha uttryckt saken — bör enligt min mening den 10-procentiga skatten på motsvarande sätt sänkas.

I kommitténs förslag avses med *näringsverksamhet* vad som enligt kommunalskattelagen är att hänföra till jordbruk, skogsbruk och rörelse. Som näringsverksamhet räknas även innehav av konventionellt beskattad annan fastighet. Däremot lämnas schablonbeskattade fastigheter utanför systemet.

Med staketmetoden införs en *ny förvärvskälleindelning*. All näringsverksamhet som en fysisk person bedriver utgör en förvärvskälla. Om näringsverksamheten omfattar flera olika verksamhetsgrenar, som idag utgör särskilda förvärvskällor, kan man alltså i fortsättningen inte i beskattningshänseende tala om "underskott" i en av dessa grenar. Det är det samlade resultatet som utvisar om det föreligger vinst eller underskott. En lönsam verksamhetsgren kan således bära en olönsam. Detta anses gynnsamt ur företagssynpunkt eftersom det kan öppna nunt till nyföretagande. Den värdemässiga begräns-

ning av underskottsavdrag, som 1982 års inkomstskattereform medför i dessa fall, bortfaller i ett system uppbyggt enligt staketmetoden.

I fråga om *beskattningsorten* innebär förslaget följande. Näringsidkarens uttag från näringsverksamheten (inkomst av eget företag) skall tas till beskattning i hans hemortskommun. Eftersom uttaget närmast kan jämföras med inkomst av tjänst har det synts motiverat med kommunal beskattning i den kommun där näringsidkaren är bosatt och utnyttjar den kommunala servicen. Effekten av förslaget i denna del kan sägas bli densamma som om näringsidkaren överför verksamheten till ett aktiebolag och tar ut hela överskottet som lön. Vinsten innanför staketet (inkomst av näringsverksamhet) skall också beskattas i hemortskommunen. På denna inkomst uttas inte någon kommunal inkomstskatt. Genomföres förslaget bortfaller alltså behovet av att göra en kommunal fördelning av inkomsten. Ett förfarande som ju i dag anses innebära ett administrativt merarbete såväl för företagare som för taxeringsmyndigheterna. — Den kommunala garantibeskattningen påverkas i princip inte av staketmetoden.

Närmare om den tekniska utformningen

Jag har redan nämnt att beträffande själva inkomstberäkningen utgår kommitténs förslag i huvudsak från kommunalskattelagens intäkt- och kostnadsbegrepp. I ett system där personbeskattningen är skild från beskattningen av näringsverksamheten måste emellertid också finnas speciella regler som inte har någon motsvarighet i dagens bestämmelser. Sammanföringen av de tre inkomstlagen jordbruksfastighet, annan fastighet och rörelse till en förvärvskälla har också öppnat möjlighet att skapa mer enhetliga och överskådliga regler för fastigheters skattemässiga behandling. I det följande redovisas några av de viktigaste nyheterna.

Fastigheters behandling

Den av kommittén utarbetade modellen för en beskattning enligt staketmetoden bygger bl a på den principen att innanför staketet inte skall finnas tillgångar som vid försäljning beskattas inom inkomstslaget tillfällig förvärvsverksamhet. Tillämpad på fastigheter innebär principen att det endast är driften och förvaltningen av fastigheten som ingår i näringsverksamheten. Själva fastigheten behandlas däremot som näringsidkarens "privata" tillgång. Kostnader som inte är att hänföra till den löpande driften behandlas som näringsidkarens egna kostnader. Hit hör t ex värdeminskningssavdragen, skogsavdragen och substansminskningssavdragen. I näringsverksamheten skall däremot göras avdrag för alla driftkostnader såsom kostnad för reparation och underhåll, uppvärmning och ränta på upplånat i fastigheten i edlagt kapital.

Beträffande fastigheternas skattemässiga behandling skall här också redo-

Underskott i näringsverksamheten

En fråga som kräver särskild uppmärksamhet är hur ett underskott i näringsverksamheten skall behandlas. Enligt kommitténs uppfattning bör en näringsidkare som tillskjuter medel för att täcka ett underskott får göra detta med medel som inte blivit beskattade hos honom själv. En sådan ordning har syntts rimlig i ett system, där näringsidkaren blir beskattad för alla uttag som han gör från näringsverksamheten. Tekniskt har frågan lösts så att näringsidkaren får rätt att göra ett allmänt avdrag i den egna deklARATIONEN med belopp som motsvarar vad han tillskjutit för att täcka underskottet.

Byte av företagsform m m

Den möjlighet att samla lågbeskattade vinstmedel i näringsverksamheten, som staketmetoden ger, upphör vid byte av företagsform. Det blir inte möjligt att föra in lågbeskattade vinstmedel i ett handelsbolag eller i ett aktiebolag. Så som beskattningen av handelsbolag är utformad skulle en överföring av vinstmedlen till handelsbolaget innebära att näringsidkaren efter bolagsbildning kunde tillgodogöra sig vinstmedlen utan att bli beskattad härför. Även efter en aktiebolagsbildning skulle näringsidkaren kunna tillgodoföras vinstmedlen utan beskattning genom likvidation och utskiftning.

Staketmetoden medför alltså att byte av företagsform utlöser beskattning för näringsidkaren i den mån som ackumulerade vinstmedel finns i näringsverksamheten. I övrigt förändras inte förhållandena vid byte av företagsform till följd av staketmetodens genomförande.

Avveckling av näringsverksamhet

Staketmetoden innebär i princip inte någon förändring av de regler som idag gäller vid avveckling av ett jordbruksföretag eller en rörelse. Avvecklingen kommer också efter införandet av en beskattning enligt staketmetoden att kunna ske endast i form av avyttring av de enskilda tillgångarna i verksamheten. Avyttringen kommer att behandlas som den sista affärshändelsen och försäljningslikviderna skall tas upp som intäkt av näringsverksamhet. Från intäkterna får avdrag göras för vad som kvarstår oavskrivet av tillgångarnas anskaffningsvärden samt för de kostnader som varit förenade med avyttringen. Skillnaden mellan intäkterna och vad som på detta sätt får avdragas — vad som idag utgör inkomst av jordbruksfastighet eller rörelse — blir vid en beskattning enligt staketmetoden inkomst av näringsverksamhet.

Medan dagens jordbrukare och rörelseidkare omedelbart blir beskattade för hela den vinst som kan uppkomma vid avveckling av en verksamhet kommer framtidens näringsidkare, om kommitténs förslag till beskattning av näringsverksamhet genomförs, att själva kunna avgöra när de skall beskattas för uttag av vinstmedel som uppkommit i samband med avveckling av näringsverksamhet. Enligt förslaget till beskattning enligt staketmetoden skall stake-

tet kring näringsverksamheten anses bestå intill dess samtliga vinstmedel har tagits ut från verksamheten. Detta innebär att den vinst som en näringsidkare gör vid avveckling av driften kan han låta stå kvar i näringsverksamheten. Han beskattas visserligen omedelbart för inkomst av näringsverksamhet i samband med avvecklingen av driften men därefter beskattas han för inkomst av eget företag i den takt som han tar ut vinstmedel för konsumtion. Näringsidkaren kan alltså fördela sina uttag under det antal år som han själv önskar. Kommittén har övervägt om rätten att fördela uttagen från näringsverksamheten borde tidsbegränsas. En tidsgräns skulle emellertid enligt kommitténs mening vara svår att upprätthålla. Stora svårigheter kan förväntas uppkomma vid bestämmandet av från vilken tidpunkt driften skall anses nedlagd. Näringsidkare kan också behöva olika långt rådrum inför övergång till ny verksamhet. En begränsningsregel kan således ge upphov till olika tillämpningsproblem. Kommittén har därför stannat för att inte föreslå någon begränsning av den tid en näringsverksamhet kan bestå efter det att driften har nedlagts.

De vinstmedel som frigörs i samband med avvecklingen av driften och som näringsidkaren väljer att inte omedelbart ta ut för konsumtion får emellertid inte placeras på vilket sätt som helst om omedelbar uttagsbeskattning inte skall utlösas. I en näringsverksamhet kan aldrig, som redan framhållits, ingå tillgångar, vilka vid försäljning skall beskattas inom inkomstslaget tillfällig förvärvsverksamhet. Näringsidkaren blir därför hänvisad att i princip ha kapitalet kontant tillgängligt eller placerat i bank om han inte skall bli uttagsbeskattad.

Kapitalbeskattningen

När det gäller kapitalbeskattningen (den årliga förmögenhetsbeskattningen samt arvs- och gåvobeskattningen) har kommittén ansett att i detta betänkande endast skall behandlas sådana ändringar i gällande bestämmelser som blir en direkt följd av förslaget om en inkomstbeskattning enligt staketmetoden. Enligt kommitténs mening bör vid förmögenhetsberäkningen beaktas att på de innanför staketet hopsamlade vinstmedlen vilar en latent skatteskuld. Kommittén föreslår därför — efter förebild av hur skogskontomedel och liknande behandlas idag — en reduktion av vinstmedlen till femtio procent. Fastigheternas behandling i inkomstskattehänseende har föranlett en ganska genomgripande redaktionell omarbetning av reglerna om värderingen av sådan förmögenhet som är nedlagd i rörelse och jordbruk.

Uppbörd och sociala avgifter

När det gäller inkomst av eget företag torde *uppbördslagens regler* om preliminär B-skatt kunna tillämpas på ungefär samma sätt som i dag sker i fråga om inkomst av jordbruksfastighet och rörelse. Den egentliga nyheten på upp-

bördssidan är den statliga skatt som skall tas ut på inkomst av näringsverksamhet. Den frågan kan naturligtvis ställas om denna skatt skall erläggas preliminärt. Då skatten skall vara proportionell och utgå efter ett lågt procenttal kommer skatten i många fall att uppgå till ganska begränsade belopp. Vidare får det antas att skatteunderlaget i det enskilda fallet kan komma att starkt variera från år till år. Kommittén har dock funnit övervägande skäl tala för att skatten inordnas i uppborrdslagens system för skatter som skall erläggas som preliminära. En sådan ordning torde bäst överensstämma med själva målsättningen i nuvarande uppborrdssystem. Det bör påpekas att näringsidkaren enligt den av kommittén föreslagna ordningen kommer att beskattas för inkomst av eget företag i hemortskommunen oberoende av i vilken kommun näringsverksamhet bedrivs. I annan kommun än hemortskommunen kommer endast s k garantibeskattnings för fastighet att äga rum.

Kommittén föreslår att näringsidkarens inkomst av eget företag vid taxeringen till statlig inkomstskatt skall utgöra *underlag för uttag av egenavgifter*. Det som näringsidkaren tillgodogör sig av vinstmedel kan närmast jämföras med de löneuttag som en huvudaktieägare gör från ett fåmansaktiebolag. I sådant fall påförs bolaget arbetsgivaravgifter och dessa beräknas bl a på den utbetalade lönen.

I ett skattesystem enligt staketmetoden kunde det måhända synas mest följdriktigt att, efter mönster av vad som gäller för fåmansbolagen, behandla egenavgifterna som en kostnad i näringsverksamheten. Av flera olika skäl — bl a det förhållandet att avdrag för värdeminskning och liknande avdrag för en i näringsverksamheten använd fastighet enligt kommitténs förslag skall medges utanför staketet, från intäkt av eget företag — har kommittén emellertid avstått från att lägga fram förslag med detta innehåll och i stället, såsom nyss nämnts, valt att föreslå att inkomsten av eget företag skall utgöra underlag för uttag av egenavgifter.

Bokföringsregler och skattekontroll

För enskilt bedriven näringsverksamhet finns idag två redovisningssystem, bokföringslagen och jordbruksbokföringslagen. Enligt kommitténs mening blir det nödvändigt att i ett skattesystem enligt staketmetoden, där all näringsverksamhet utgör en förvärvskälla, ha *enhetliga allmänna redovisningsregler*. Kommittén förordar därför att de nuvarande båda redovisningssystemen sammanförs till ett system.

Utöver de regler som meddelas i bokföringslagen förutsätter en beskattning enligt staketmetoden *vissa speciella skattemässiga redovisningsregler*. Framförallt gäller detta redovisningen av det egna kapitalet i verksamheten. I detta hänseende föreslår kommittén att det skall finnas två konton för eget kapital, ett konto för tillskjutet kapital och ett konto för ackumulerade vinstmedel.

Vidare torde vissa kompletterande föreskrifter böra meddelas om den löpande bokföringen och om behandlingen av underskott.

Kommittén framhåller att vid *brister i redovisningen* blir utgångspunkten vid taxeringen att oredovisade intäkter förutsätts vara uttagna från verksamheten. Det oredovisade beloppet skall därför tas upp som intäkt av eget företag. I de fall då redovisningen är så bristfällig att den över huvud taget inte kan läggas till grund för taxering skall en skönsmässig höjning göras av inkomsten av eget företag. Någon möjlighet att i detta fall ackumulera vinster i verksamheten föreligger inte.

Några avslutande synpunkter

Såsom inledningsvis nämnts har kommittén betecknat staketmetoden som en genomgripande teknisk omläggning av systemet för beskattning av enskilda företagare. Enligt tillgängliga statistiska uppgifter kan antalet personer som idag i sina deklARATIONER redovisar näringsverksamhet i någon form beräknas till i runt tal 700 000. Antalet företagare som i reell mening kommer in under systemet är naturligtvis avsevärt lägre. Endast när det föreligger vilja till och ekonomiskt utrymme för att spara vinstmedel innanför staketet kommer vederbörandes faktiska skattesituation att påverkas. Även med denna reservation kommer säkerligen en övergång till ett nytt tekniskt system att skapa betydande informationsproblem. Det är mot den bakgrunden som kommittén ansett att ett politiskt ställningstagande till frågan om ett slutligt förslag skall utarbetas bör anstå i avvaktan på utfallet av remissen.

Ur rent författningsteknisk synpunkt är det en ganska komplicerad åtgärd att infoga staketmetodens regelsystem i gällande beskattningsregler. Kommittén har valt att i en särskild lag sammanföra reglerna för beskattningen av den s k näringsdelen. Till den lagen har därvid överförts de bestämmelser i kommunalskattelagen som för närvarande reglerar beskattningen av jordbruk, skogsbruk, fastighetsförvaltning och rörelse, som bedrivs av en enskild näringsidkare. Kommunalskattelagen kommer till följd härav att i dessa delar i fortsättningen endast att gälla juridiska personer. Kommittén erinrar i detta sammanhang om att enligt förslag till årets riksdag¹ skall den kommunala beskattningen av juridiska personer upphöra fr o m inkomståret 1985. Man kan ju fråga sig om inte här — äntligen — yppas ett tillfälle att göra en genomgripande omarbetning och förenkling av hela kommunalskattelagen.

De av kommittén utarbetade reglerna för en beskattning enligt staketmetoden avser endast av enskild bedriven näringsverksamhet. Bedrivs verksamheten i handelsbolagets form blir bestämmelserna alltså inte tillämpliga. Enligt kommitténs ursprungliga direktiv skall kommittén även se över beskattnings-

---

¹⁾ Prop 1983/84:133. Av förslaget föranledda lagändringar redovisas i en inom finansdepartementet upprättad promemoria (DsFi 1984:9)

reglerna för handelsbolagen. Kommittén framhåller att det i och för sig kan beklagas att kommittén inte samtidigt som förslaget om en staketmetod läggs fram kan redovisa sina överväganden ang handelsbolagens skatteregler. Kommittén räknar dock med att kunna slutföra uppdraget beträffande handelsbolagen i sådan tid att det skall bli möjligt för statsmakterna att göra en samtidig bedömning av båda förslagen. Jag kan här avslutningsvis upplysa om att kommittén numera påbörjat utredningsarbetet beträffande beskattningsreglerna för handelsbolagen.

BASF DISKETTER TILL LÅGPRIS!

Från 20: — /st . Beställ fullständig prislista.

MINIRÄKNARE I KREDITKORTSFORMAT

Batteridrift 41: — /st.

CASIO SL 800, Solceller, 0,8 mm tjock, 225: — /st.

CASIO SL 750, Solceller, 1,9 mm tjock, 125: — /st. Även med firmatryck.

REKLAMPENNOR

Inkl. tryck, 1,95: — /st.

— Nu även printerpapper från 55: — pr 1.000 st. —

Alla priser exkl. moms

KLM TRADING

Box 94, 430 31 ÅSA. Tel 0340-561 90

REVISORSRINGEN SVERIGE AB

Revisorsringen är en nybildad kedja av samverkande revisionsbyråer med kvalificerade revisorer inom och utom landet.

Vi vänder oss i första hand till mindre och medelstora företag och erbjuder ett stort antal tjänster. I Revisorsringen ingår ett tjugotal auktoriserade och godkända revisorer, som står under Kommerskollegiums tillsyn.

Vi vill genom samverkan mellan enskilt ägda byråer dra nytta av varandras samlade kompetens och erfarenhet, samtidigt som vi skapar möjligheter för den lilla byrån att uppnå den stora byråns resurser utan att skaffa oss en stor och kostnadskrävande organisation.

Nio byråer, med sammanlagt cirka 90 anställda, samarbetar i Revisorsringen Sverige AB.

I Skandinavien samarbetar vi dessutom med Revisorsringen i Norge och Danmark och internationellt med Russell Bedford International RBI, vilka är representerade i 12 länder.

HALMSTAD Revisorshuset Digby Thuresson AB, tel: 035/11 88 50 • **HELSING-BORG** Danielsson & Carlsson Revisionsbyrå AB, tel: 042/18 01 05 • **KARLSTAD** och **KUMLA** Verner Hultgren Revision AB, tel: 054/18 00 75 och 019/816 50 • **SALA** Revisionsbyrå Kristina Eriksson AB, tel: 0224/176 80, 176 82 • **STOCKHOLM** Revisorshuset AB, tel: 08/63 19 00 • **SUNDSVALL** Edman & Boström Revisionsbyrå AB, tel: 060/12 56 70 • **UPPSALA** Revisor Sten-Åke Pettersson AB, tel: 018/12 69 69, 14 69 69 • **VETLANDA** Hulthéns Revisionsbyrå AB, tel: 0383/160 60 • **VÄSTRA FRÖLUNDA** Sjögrens Revisionsbyrå AB, tel: 031/49 61 60.

"Jag väljer Capitex...

...de är steget före när det gäller program för privatekonomi till persondatorer".

- **SKATTEBERÄKNING**
(Taxering -84)
- **UC**
(Kreditupplysningar)
- **KALKYLPROGRAM**
(Boendekalkyler)
- **CFD**
(Kommunikation med fastighetsdata)
- **REAVINSTBERÄKNINGAR**
(Aktier, Fastigheter)

Vill Du veta mer, ring oss idag!

CAPITEX

LINKÖPING 013-10 21 85 vx KALMAR 0480-174 00 STOCKHOLM 08-13 09 90

Kupongen skickas till: CAPITEX AB, S:t Larsgatan 31, 582 24 LINKÖPING

JA TACK, skicka mig mer information om

☐ SKATTEBERÄKNINGAR	Namn: .....
☐ KALKYLPROGRAM	Adress: .....
☐ UC	Postadress: .....
☐ CFD	Tel: .....
☐ REAVINSTBERÄKNINGAR, aktier	
☐ REAVINSTBERÄKNINGAR, fastigheter	